

Сэт хуудсуу а галсыг
дигуу явсаахын, вэлүэр

Индияри аи Луахугуу куудра гу адыамытау кынау, и гугуи шйын хуеи солгыто урыс классика адыгэбээм кызырарга азаи шйакэм. А 5-но номер дам тетш Урзэей Афля заридайнау Лермонтовым поэи «Кыаргыз» жыкуи. Пыжыр жытэини, адыгэбэи кэ псалты Лермонтовым урыс Лермонтовкыра а хуаку шйынхуэ дэлы. А адыгэ усакуым ишля мур дихар кымытхуэ дэлыау и жытхуэ. Си гугуи а адышты усакуи-тормаш дэжи. Луахуэ Луахуэ

Ауа тирхүүн, зөтөл
 тыхь Луухутуэм и мыхь
 кудейи кьегьтүв псал
 махьтүм пынцатэм, лите
 турэм и ууышагыь кьхь
 хэпшпу шытауэ. Наттуал
 мыхьтүм, губжы пайл
 шыагыи хэмтатү итуал и
 тынцатэм, зэрыкайшн, п
 лемакь ууышпэ хьтупт.
 Лууху хэпхьтүм псалмакь

Кышты жаштама, ноге п
блинстикем и «шпиф
пэм» бакэуи шхыгыбж
пэм бакэр кыштыкюр
ини. хууыма-бины и м
гыштык, аэм-аэмкэ сыр
мэйри кыштыпшхыэм
хуууш.

Ауэ, дй жагыз аарыху
шн. «Уахыамахуэм» л пу
лицистикэр пыхь аарык

ГЪУТ ИДАН.

Еджагъэшхуэм
луэху къелэт

Индияри аы Луахугуу куудра гу адыамытау кынау, и гугуш шйын хуеи солгыто урыс классика адыгабазм кызырыргаазм шйакым. А 5-но номер дам тетш Урззей Афля заридайнау Лермонтовым поэия «Кыаргыз» жыкуыл. Пжыр жытэини, адыгабазм псалты Лермонтовым урыс Лермонтовым а хуану шйынхуа далай. А адыга усакуым ишла мур дахар илемитулэлуахуа и жылукуным. Си гугуш а адышты усакуа-тормаш джиджэ лухуа Луахугуу

Ауа тирхүүн, зөтөл
 тыхь Луухутуэм и мыхь
 кудейи кьегьтэу псал
 махьтэу пьшатаэм, лите
 турэм и уушшагьтэу кь
 хьтэу шьтауэ, Наттуэ
 мыхьтэу, губжы пьш
 шьтэу хьтэу шьтауэ, Наттуэ
 тьтэу, пьшатаэм, пьш
 амакь уушшагьтэу хьтэу.
 Лууху хьтэу пьшатаэм

Кышты жашыма, ноё п
блистикым и «шпф
пэм» бакыи шхыгыбж
пэм бакыр кыштыкюр
ини. хуышма-бикыи м
кыштык, азм-азмкн сир
мейри кыштыкышхыи
хуыш.

Ауа, дн жакыа зырыху
ни. «уашхыамахуи» л пу
лицистикер нхы забж

ГЪУТ Іудан.

БЭЛАГЫ Любэ

О, иппыгуэм деж апухуаду кхыгху,
Сыт кхыгхуам уммылау ун пкыыр шлоху.
Уэ ухушц ун авер кхоубзаны,
Ар хушхуэишзу ləklə kholəzəny.

О, янхъяуи деж апуэдэу иъохъу,
Сыт хъэпэтии, къутэу къыплэпоху.
Уи нэр кышшипъауэ луашхьемахуэ
Деж укъожэ, кызэбиакъыу махуэр.

О, гэхээр зэхээдзыжкыш иджь сэ,
Гьэмалуэм к'оох'ур ш'иымэ сф'и́нсу нсэр,
Зыг'эхуэбэжыфыр ар аызак'уэц —
Ivash'ymахуэ и үэс ш'а́к'иуэ k'iaпэриц.

Ноби нэтылныхэм фһыуэ
ящӕж гуфӕгъуэ зӕлӕ уна-
гъуэхэм, «гуп зыгъӕгуп гуп
и уасӕ» — жыхуалӕм хуа-
доу, Зенгъуэ къуалӕм даси
лӕджыныр — Сыжажӕ
Къытшыкӕуэ, Шоджӕн Ис-
хӕд, Къаалы Мамышъ сым-
дӕ прагъӕблагъуэ зӕрычы-
тар, Ахер ӕлӕхуып уорӕд,
гуппӕл дахӕ куӕд зышӕ, эн
манӕ, гурыхӕр пышӕзӕлӕ
гуфӕгъуер ину ыстӕф,
гъӕлӕм куӕд щӕлӕхъаыхъ,
щызыгъӕгъуа цһыу ба-
лӕгът, Арат ахер прагъӕб-
ла сӕт хуӕд гуфӕгъуэм
фӕ' нӕхъ къытшыкӕуер,
Абыхӕм ӕлӕуалӕуӕу къа-
гъӕсӕблӕгът ӕзыхӕм ӕлӕм
зыхуей ӕмӕлӕсӕхӕр: бжъа-
ныл, шылӕшына, лӕхӕцӕн,
пӕгуӕцӕхӕри.

мусауэ шыта и эы уэрэд теу-
хуауэ. Дунейр мамырт. Ха-
кун ис, эи ныбжэ нэса
шлалэхэр дээм кыулыны
шлалэну ираджэрт. Мей-
кыуэлэ кыалэс джэ шызэ-
хуэзат а зэманым ээи зэрэ-
пхыуу шымыта шлалтл.
Зыр — Чэбий Муртээт —
шлалэ кыуадн лэагыгуа-
флэ, Шэдкэм Езаныс кыуа-
нэм кымышлэхуат. Егуанэр
— Унжэ лэдхэмт — шлалэ
лэххыэ хонхыхуат — Зей-
кыуэ кыуажэ иклат. Кланлы
жытлэши, мы шлалтным
дээм кыулыкыу шыздэ-
шлэрт. Егуанлат заманыфн,
мамырт лэжыгыэмкэ я гур
кыларэ, я кышэнхэм кы-
хуапабжэрт...

Ауэ Чатбий Муртаза и
патлэм илэт шлалэ физкъя-
мышзу гуузу дун им

Шэдгам дсмхуэр и
джэрэдджэжт.
Льостэхану и анз
тхьымыцкэр,
Финкэ гутуэре бзыны
кэрэшлэ.
Хьэдагъэ фыххэр
кыпхэрэщлауэ,
Зэфломахэри пэм
иральхьэж.
Кулижану мы уи смхху
захуэм,
Фатэ дахэр уэ
ныпхуслэщл.
Порылэщлү данэ
бэлътокур
Лзы нэпсым
лырегъыгъэф.
Часейфэхуу и
куафэхунтыр
Еуэурэ ныхуэгъуфымц.
Далапцлэу и шхьэу
фымцлэхуэр
Долэбейри кыпхуречыж.

СЫЖАЖЭ КЪЫЛЪШЫКЪУЭ

кыштанчыкур сымал кы-
шанчыкуа кыуакэм и занкуэ-
таткым, ди лыхом нс
жыллагызе куадим калусат
абыхэм л хмыбар нилл л
гуфлагыухом загъатыншыр
савыхэм л джикіз пифоуз
кылытыарт.

Датганам нэхэри нэхэ
сигу кыппежаш Сыжажэ
Ныгытшыкыуэ. Ар үзэрдикэ-
ликүэ күудейтэжым, абы
дэ лыхам, Хэжум и дэяпа-
кыуэ дларыуэхам, кэралым
кышыкыуэ луэхугуэфэхам
теууха уса нүэд итхырт,
үзэрдхэр яхунусырт, кыб-
жакхэр зэхилхыэрт, гүшэ-
лэххуэ хэлтэ. А псом
тэмэщыжыкн, ар джэгуа-
гуакыуэ нэст. Искусством
халыханыгэуэфэ хуңцү
ар зэрых лэжыкхэр
пшлэншай күудакым. Абы
1939 гым кыкухуагэфаша-
уэ шытад «Знак Почета»
орденыр.

«Кабардинка» къэфаклуэ
ансамблым нуэдра хэташ
Итылъшыкъуэ и къуэ Абду-
рахъми.

Нобэми сиыгыуппаяна-
ктым Сымааном и кьебжэи
дыхъэхэхэм ащым зы.

**Литературэм
и тхыдэм шыш**

ехийнуу. Псым зыша-
гэпсикыну кэаутышша сэл-
лэхэм я нэхынйу коман-
дырм нгээнклар Мурта-
зат. Ар н гусоҳам ель-
луат, псым шысактынхуу,
архуанам гүэлэгү зыхуа-
мышыну. Ауэ зэльгелухэр
псоруэ кэанар, езы Мурта-
за хутынйуаш, архуанам
иркхэр итхэлац, сыт хуэ-
дэ дэлэтынгуынгэри сэлэл
хуамыхуу. Муртэза шла-
ла дахэт, абы н хуэлар
псым кыыхэлындыкыр жы-
плэж, ушмыуэч хуэдэт.

Унаж Іэдхэм хэдэр кэ-
ышжакахам яхатац икн
гуауэ шйылом уэрэд хуау-
сын хуей шыхьум, Сыжажэ
Кылышыкыуэ и цяр кьри-
луэри, Муртээам и уэрэдыр
абы иригуасауэ шытант,
Мис ар;

Муртазама үе ун
лэггунэр,
Пшлантлюкум
щылхухедгьасэт.
Ахьрэт лэггунэу үе
лхухасари
Щлыбаггыжым
шасейжаш

Мы уарэдыр Іадхьам жи-
Іажу 1962 гъэм эзихауэ
щытант Зенкъуэ шыщ, уэ-
ред куэд зыцлэ икІи фІысэу
зылхагъу Токъмакъ Хъсэи
бий.

Мие анхуадэу гуамлафлэу
нахьыжхэм я гушылэгъуу
нахьыцлэхэм я чэнджэца-
гъуу, усакиуэ-уэрэджыла-
киуэу нгін джэгуанлэу нэ
су шытац Сыжапэ Кыль-
шынгъуэ.

ХЪУПСЫРДЖЭН
Хъэмидбий.

Зевкѹэ жѹажэ.

Дигуэпхэм л макт
Дэгумыкьюэ
Гуэрхьэн
си хэку

Сыжеим сыкъаушми,
Къурш цыгум сыхъу
сыкъехыжми,
Смузылпау сышыушн.

Шэ схэлтыр
Адыгэ лъахэ, уэрц си
шысхыхымн,
плъанлэр.

Ураң сз силәри
 Гу бамләр иҗәтлесе,
 Бәхәсми зы пшымалта.

Лъапкъ псор
Шыслъагъукин зы
нагунащъыз

Адыга лъахэр, нартыж
Ущэфӕрафӕ уӕ си
Берлин.

Чатбийхэ фи Іуэхум и пер,
Щыблэ узкІу
кызыарыктуох.
Къэрэхэлкыу
фызэхазыхым
Муртэза мыгъуар
афІагууэт.
Мейгуалэ дэт
станцѣнхуар,
А махуаеи
кызызцІолындэрэ.
Псы архуауаеи
кыххэлъидындар
Чатбийхэм фи Муртэзат.
Ныбжыгъуа шІалахэр
кыпхуогуаавэ.

Уи хъядашхэм
пцыхуогулэз.
Командирыр
къахоупыкIри.

Уз тхъамыщкIэм
къыпхуогузавэ.
Мочрэнду уи къуаш
нахъыжым

А махуам уи хьэдашэт,
Хьэдэ гуузу
хьыфхуашажани,

Гъатъа мыхъуымшлар,
Сымаджа шыкисёр,
Пагуп ізальныктуёр,
Гъатъа мэкъушлар,
Шыпша кърэгъушлар,
Лым п мащэгъуэр,
Джадылз зактуёр,
Хъатык мыккунгилар,
Лым удз къамыклар,
Фыз килрейр —
А къомы смъеларэ,
Апрелым сныкху
Майм сытхъажэтэ,
Къурман сыйжылт.

Зөвхөн аймгийнхэр туфил
гүэм и мээктүү нийтэл-
гуулахыг күүрт. Гуау
шылл и хэзэшлэйлахыг пд-
нийтэлфиерт, гымбэл, уэрд
зуусиерт, я гуавегуэр
лэхт лэтыггуафил шашырт.

Зарыжытланын. Кылытшы-
кыуэ куэд аылкыа ады-
гэллэ. Си псалтэм тысша-
пу сыхуейт Сыжакэм Хэку
заушхуам еилыктам яуэлэ

ФІЛЬМ

ДыздэвгъэІэпыкъу

Псорн дызэрншыгыуазын, нобэ кьаралым шенлуаг! зэхуэнышыгытэфхэм яжь цинхуан дин луэхуми. Илжы дыхунтц дн дин зетхэцшын, дн кгуажэхэм, кьалэхэм мэдждит шыдухуэну, абы шызалэну шыхухэр еджак-луа дэтхэнуу. Ауэ нэхьыбэр кьыцшыэр дн дещи — ислэмиэр эн флэц хуэ дэтхэвэрн хушлэкун хуэви иджыри ктэс лэцшэб дагэцлэхэр кьыдэхына зэрху-ным. Арыппаун хуэпукыым: зыри эн флэц мыхуэж, зы-кн флэмылыкыж дн сабийхэр тфлэкуэд.

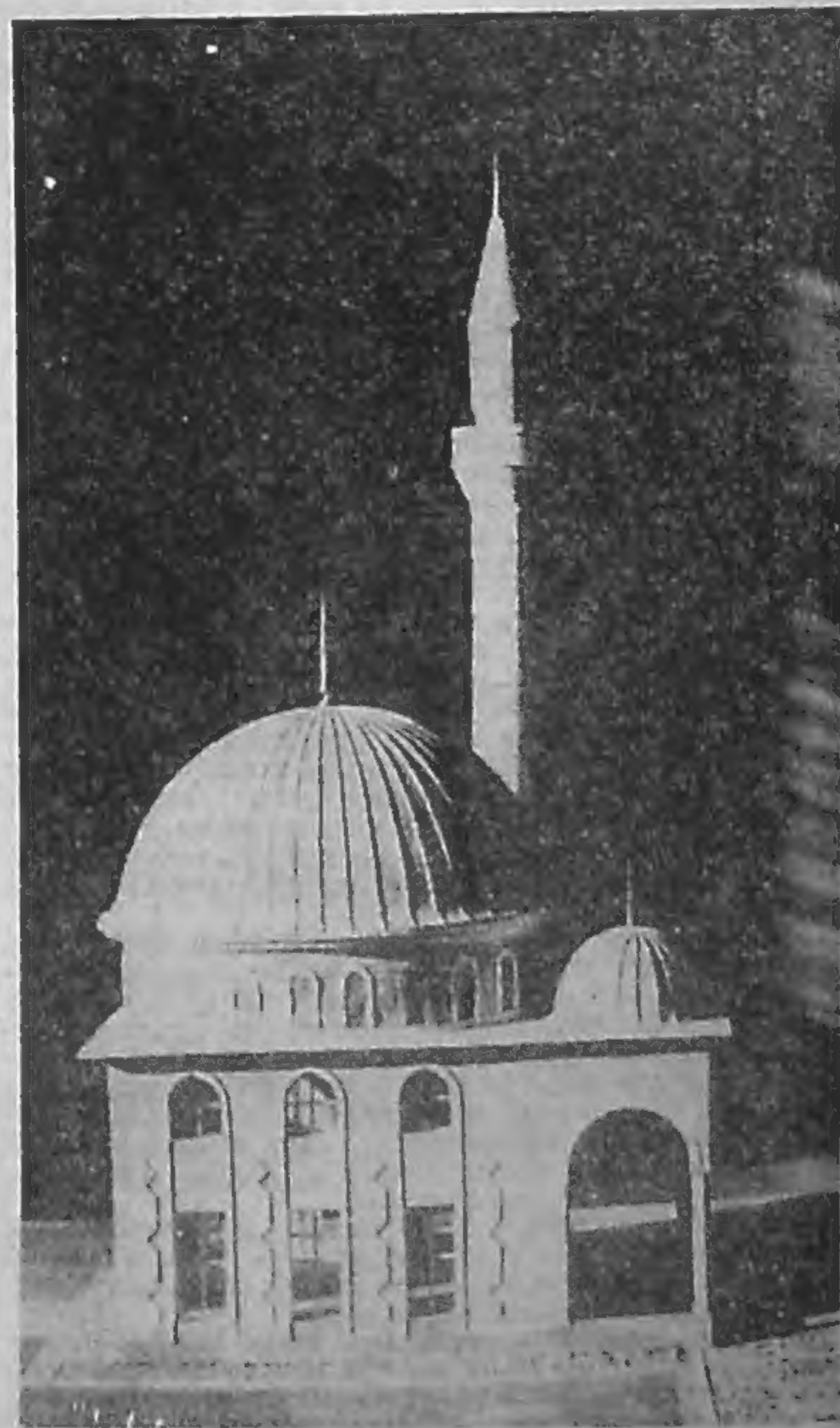
До. Аруан кыуажам дэс лйыжхэм, ди жэрдэмкэ жы-
лэм дэтнхыкхыну кыеджыжыащ мэнджыт, аз кыкыу-
лэгъуам цыххунцорэ хыцрэ шйахуану. А йаухуауам-
кэ хуабикху сэбэн кытхуоху РСФСР-м н шыхубэ ас-
путат Мэстафэ Владимир. Ину «берытэ бэсын» жидоа
кы. Ауэ, кэралыр кышхыблэмэпхыкху, аз цыху-
абы, цыхунтйкй, аз кыуажикй, кыуажитйкй зэфотнху
йуружгуауакым ар. Апхуэдэу цыхуауа, адыгэхэм игъ-
ацэ лъандарэ зорыдихабэу, мытху зэхэдэ тнхыну ди
мурадц. Нобэ Аруаным кышцеджыжэ мэнджытыр дыз-
лалыкхуурэ дыгъауу.

Да кызырылтыоңиңа, кыуажэ кыс, кылаз кыс (лау, абы хуейи) сазым мээджит шанын хуейи. Ауа асими зэгэусу шээдээккэ дымпалытэу луакур кызытэуына жыңиңа шынагуаш. Абы кыыхэңи чэу айдэгэңиңи муслыманхэр дыздэгэлапыксыуура, мээджитхэр дызгэуухуаж, армыхума шээдэй дилшэлэрхэжыңи ктулэ димпалжыңиңи хуунуш. Нобэкиңа дараң луаху пээзыхэжыңи, фи шээгэжыңуң хуабың дыхуэныкыуаш. Арды дымпала тэпи фыксыттыңгысыж хуунуш.

Ахыш кыевгяхъ хъунуц мы хэцлэлэмкля: Аруа
кыуажэ р/с 10106.

БАХЬУЭ Хьостон, ХЬӨКЪУЛ Мудар, АБАЭЭ
Исмет, АБАЭЭ Лъостон, АТАБИЕВ Кажок,
КЪАРДЭН Муштэхьнд, БЕТЫГЪУЭН Исма-
хьнд, нэгъуэзшхэрн.

СУРЭТЫМ шыфлаагыр Аруан кыуажам шаңынуу
мәңдэжытым и сурэти.

ПАРОДИЕХЭР

(АЦКЪАН Р.)

(КЪЭЖЭР Хь.).

(ЕЛГЪЭР К).

A black and white portrait of a young child with dark, curly hair, looking directly at the camera. The child is wearing a light-colored, textured garment. The background is dark and out of focus.

АфІэунэ Хъузбер

00608

ГУМАЩІЭ

4 00608